

SR100U

B) YABANCI PARA POZİSYONU BİLGİLERİ

Açıklama Formu - II

GENEL BİLGİLER

Yabancı Para Pozisyonu tablosu bilgileri için kullanılacak mali tablolar Bildirimle yükümlü olan firmanın, 19/12/2012 tarihli ve 2012/4213 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Karar uyarınca bağımsız denetime tabi olması durumunda KSK düzenlemelerine göre uyguladığı Türkiye Finansal Raporlama Standartlarına (TFRS) veya Büyük ve Orta Boy İşletmeler için Finansal Raporlama Standartlarına (BOBİ FRS), bunlar dışındaki firmalar için ise BOBİ FRS'ye uygun olarak hazırlanmış bireysel yasal mali tablolardır.

Mali Tablolar

Formda istenen "Yabancı Para Pozisyonu" bilgilerinin doldurulması aşamasında tutarların girişi, firmanın kullandığı tüm para birimlerine göre (TL dahil), ilgili vade aralığında ayrı ayrı seçilerek yapılacaktır.

Para Birimi

Veri formunda bulunan "Yabancı Para Pozisyonu" bilgilerinin doldurulması aşamasında; firmanın fonksiyonel para birimi ne olursa olsun TL dışındaki tüm para birimleri yabancı para olarak kabul edilecektir. Dolayısıyla, Türkiye'de mukim bir firma faaliyetlerinde ağırlıklı olarak yabancı para kullanıyor olsa dahi, söz konusu para birimini yabancı para olarak tanımlayacaktır.

Veri formu doldurulurken ilgili kalem için seçilen her bir döviz cinsi için bildirim dönemi itibarıyla geçerli olan döviz alış kurları TCMB web servis'ten otomatik olarak getirilecektir.

Döviz Kurları

Yabancı para işlemlerde, kurun karşılıklı mutabakat ile sabitlenmesi söz konusu ise, firma kur riski taşımamaktadır. Bu nedenle, kur sabitlemesi yapılar dönemler (hem geçmiş dönemler, hem gelecek dönemler) için işlem yabancı para olarak dikkate alınmamalı ve söz konusu işlem nedeni ile oluşan alacak, borç, gelir veya gider bakiyeleri için para birimi TL olarak seçilmelidir.

Yabancı Para İşlemlerde Kurun Sabitlenmesi

Yabancı Para Pozisyonu tablosundaki ilgili kalemlerin her bir döviz cinsi için bildirim yapılan hesap dönemi itibarıyla vadelerine göre (0-3, 3-6, 6-12, 1 yıldan uzun) ayrıştırılması gerekmektedir.

Vade Ayrımları

I- YABANCI PARA CİNSİNDEN VARLIKLAR

AÇIKLAMALAR

1. Nakit Varlıklar	"Nakit Varlıklar" bölümüne; İşletmenin Kasa, alınan çekler ve banka hesaplarında bulunan nakit para tutarı ilgili TFRS ve BOBI FRS kurallarına uygun olarak yazılacaktır.
2. Nakit Benzeri Varlıklar	"Nakit Benzeri Varlıklar" bölümüne; İşletmenin yurtiçi (Türkiye'de mukim) veyurdışı bankalar ile finans kurumlarında bulunan, vadesi 3 aydan kısa olan yabancı para mevduat ile kredi kartı alacakları ile vadeli mevduat faiz tahakkukları ("Gelir Tahakkukları" hesabında yer alan işletmenin yurtiçi ve yurtdışı vadeli mevduatları nedeni ile bilanço tarihinde hesaplanan yabancı para cinsinden vadeli mevduat faiz tahakkukları), edinilme tarihinde vadesine 3 aydan az kalmış yabancı para menkul kıymetler, ters-repo işlemlerinden alacaklar, likit fonlar ve kısa vadeli tahvil ve bono fonları ilgili TFRS ve BOBI FRS kurallarına uygun olarak yazılacaktır.
3. Finansal Yatırımlar	"Finansal Yatırımlar" bölümüne; nakit ve nakit benzerleri, finans sektörü faaliyetlerinden alacaklar, ticari ve diğer alacaklar ile özkaynak yöntemi ile değerlendirilen yatırımlar ve türev varlıklar dışında kalan varlıklar ilgili vadesinde (0-3, 3-6, 6-12, 1 yıldan uzun) gösterilecektir. 1-Vadesi 3 aydan uzun olan yabancı para mevduat ile vadeli mevduat faiz tahakkukları, işletmenin döviz cinsinden ve döviz endeksli bono ve tahvilleri, DİBS, Eurobond ve yurtdışı fonları, diğer menkul kıymetleri ilgili TFRS ve BOBI FRS kurallarına uygun olarak yazılacaktır. 2- Menkul kıymetlerin aktif bir borsası olması durumunda, menkul kıymetlerin bilanço tarihi itibarıyla borsa değerleriyle taşınması gerekmektedir. Yasal kayıtlarda taşınan değeri ile bilanço tarihi itibarıyla borsa değeri arasındaki fark bu kaleme ilave edilerek gösterilecektir. 3- Gelir Tahakkukları hesabında yer alan menkul kıymet faiz tahakkukları dahil edilecektir.
4. Ticari Alacaklar	4.1 ve 4.2 kalemlerinin toplamı görülmelidir. Bu bölümde ilgili TFRS ve BOBI FRS kurallarına uygun olarak; 1- "Alıcılar", "Alacak Senetleri" ve "Verilen Sipariş Avansları", "Vadeli/Ciro edilen Çekler", "Diğer Ticari Alacaklar" hesaplarında bulunan, işletmenin ilişkili olan ve olmayan taraflar ile ticari ilişkisi nedeniyle ortaya çıkan sözleşmeye dayalı alacakları ilgili vadesinde (0-3, 3-6, 6-12, 1 yıldan uzun) yazılacaktır. İşletmenin herhangi bir ticari nedene dayanmayan işlemleri nedeniyle ortaya çıkan sözleşmeye dayalı, senetli ve senetsiz alacakları ile "Verilen depozito ve teminatlar" "6. Diğer Alacaklar" bölümüne yazılacaktır. 2- "Alacak Senetleri Reeskontu" hesaplarında bulunan işletmenin ticari ilişkisi nedeniyle ortaya çıkan yabancı para cinsinden senetli ve senetsiz alacaklara ilişkin reeskontlar dahil edilecektir. Vadesi gelmemiş uzun vadeli senetli ve/veya senetsiz ticari alacakların bilanço tarihinde bugünkü değerlerinin bulunmasını sağlamak üzere, ticari alacak reeskont tutarları hesaplanacaktır. Yabancı para cinsinden işlemlerin reeskont hesaplaması için, senetle veya faturada faiz oranı açıklanmış ise bu oran, açıklanmamışsa bilanço tarihinde geçerli olan Londra Bankalar Arası Faiz Oranı (LIBOR)/EURO Bankalar Arası Faiz Oranı (EURIBOR) veya ilgili diğer yabancı para reeskont faiz oranı esas alınacaktır. TL cinsinden ticari alacaklar için yasal mali tablolarında hesaplanan reeskontlar bu bölüm altında sunulacaktır. 3- Bu bölüme "Gelir Tahakkukları" hesabında yer alan işletmenin ticari ilişkisi nedeniyle ortaya çıkan gelir tahakkukları yazılacaktır. 4- İşletmenin ticari ilişkisi nedeniyle ortaya çıkan senetli ve senetsiz alacaklar için ayrılan karşılıklar yazılacaktır.
4.1 Yurt İçi Ticari Alacaklar	"Yurt İçi Ticari Alacaklar" bölümüne; Yurt içinde ilişkili olan ve olmayan taraflardan işletmenin ticari ilişkisi nedeniyle ortaya çıkan ticari alacakları, ilgili TFRS ve BOBI FRS kurallarına uygun olarak ilgili vadesinde (0-3, 3-6, 6-12, 1 yıldan uzun) yazılacaktır. Yani döviz cinsinden tahsil edilecek olanlar veya ödeme günündeki kur ile TL cinsinden tahsil edilecek bakiyeler yabancı para olarak kabul edilecektir.
4.2 Yurt Dışı Ticari Alacaklar	"Yurt Dışı Ticari Alacaklar" bölümüne; Yurt dışında ilişkili olan ve olmayan taraflardan işletmenin ticari ilişkisi nedeniyle ortaya çıkan ticari alacakları, ilgili TFRS ve BOBI FRS kurallarına uygun olarak ilgili vadesinde (0-3, 3-6, 6-12, 1 yıldan uzun) yazılacaktır. Sadece döviz olarak takip edilen bakiyeler, yani döviz cinsinden tahsil edilecek olanlar veya ödeme günündeki kur ile TL cinsinden tahsil edilecek bakiyeler yabancı para olarak kabul edilecektir.

5. İlişkili Taraflardan Alacaklar

"İlişkili Taraflardan Alacaklar" bölümüne ilgili TFRS ve BOBI FRS kurallarına uygun olarak; Yurt içinde ve yurt dışında ilişkili taraflardan, işletmenin herhangi bir ticari nedene dayanmayan ve finansal yatırımları dışında kalan işlemleri nedeniyle ortaya çıkan yabancı para cinsinden alacaklar ilgili TFRS ve BOBI FRS kurallarına uygun olarak ilgili vadesinde (0-3, 3-6, 6-12, 1 yıldan uzun) yazılacaktır. Bu bölüme "Gelir Tahakkukları" içerisinde yer alan işletmenin ticari ilişkisi dışında ortaya çıkan ilişkili taraflardan olan alacaklarına ilişkin gelir tahakkukları yazılacaktır.

"Diğer Alacaklar" bölümüne;

Yurt içinde ve yurtdışında, ilişkili olmayan taraflardan işletmenin herhangi bir ticari nedene dayanmayan ve finansal yatırımları dışında kalan işlemleri nedeniyle ortaya çıkan yabancı para cinsinden diğer alacakları ilgili TFRS ve BOBI FRS kurallarına uygun olarak ilgili vadesinde (0-3, 3-6, 6-12, 1 yıldan uzun) yazılacaktır. Vadesi gelmemiş uzun vadeli senetli ve senetsiz diğer alacakların bilanço tarihinde bugünkü değerlerinin bulunmasını sağlamak üzere, diğer alacak reeskont tutarları hesaplanmalıdır. Yabancı para cinsinden işlemlerin reeskont hesaplaması için, senette veya faturada faiz oranı açıklanmış ise bu oran, açıklanmamışsa bilanço tarihinde geçerli olan Londra Bankalar Arası Faiz Oranı (LIBOR)/EURO Bankalar Arası Faiz Oranı (EURIBOR) ve ilgili diğer yabancı para reeskont faiz oranı esas alınır.

"Stoklar" bölümüne;

İşletmenin olağan faaliyetleri kapsamında satılmak için elde tutulan 3 aydan kısa sürede çevrilebilecek olan ham madde stokları bu bölüme yazılacaktır.

Türev Varlıklar

Türev Varlıklar bölümüne; Para Swap İşlemleri ve Vadeli Döviz İşlemleri (FX Forward/Futures) için nominal taahhüt değerleri; Düz (Vanilya) Döviz Opsiyon İşlemleri için delta ile düzeltilmiş nominal taahhüt değerleri girilecektir. Diğer Türev İşlemlerde ürün yapısı opsiyon olanlar ve opsiyonlar ile yapılandırılmış ürünler için delta ile düzeltilmiş nominal taahhüt değerleri, diğer ürünler için ise nominal taahhüt değerleri girilecektir.

III- YABANCI PARA CİNSİNDEN YÜKÜMLÜLÜKLER

1. Kısa ve Uzun Vadeli Borçlanmalar

1.1 Krediler

Krediler bölümüne, İşletmenin banka ve finansal kuruluşlardan sağladığı yabancı para kredilerin anapara ve faiz ödemeleri, ilgili TFRS ve BOBI FRS kurallarına uygun olarak ilgili vadesinde (0-3, 3-6, 6-12, 1 yıldan uzun) yazılacaktır.

Bu bölüme " Maliyet Gider Karşılığı", " Diğer Borç ve Gider Karşılıkları" ve "Gider Tahakkukları" içerisinde yer alan tüm banka kredileri ve diğer mali borçların faiz tahakkukları eklenecektir.

Yurt İçinden Sağlanan Krediler bölümüne; İşletmenin Türkiye'de mukim banka ve finansal kuruluşlardan sağladığı yabancı para kredileri ile bu kredilerin anapara taksitleri ve faizleri, ilgili TFRS ve BOBI FRS kurallarına uygun olarak ilgili vadesinde (0-3, 3-6, 6-12, 1 yıldan uzun) yazılacaktır.

Gayri nakdi kredi kapsamında olan krediler dahil edilmeyecektir.

Yurt Dışından Sağlanan Krediler bölümüne; İşletmenin yabancı (Türkiye'de mukim olmayan) banka ve finansal kuruluşlardan doğrudan, aracılık veya garanti yoluyla sağladığı yabancı para nakdi kredileri ile bu kredilerin anapara taksit ve faizleri, ilgili TFRS ve BOBI FRS kurallarına uygun olarak ilgili vadesinde (0-3, 3-6, 6-12, 1 yıldan uzun) yazılacaktır.

Gayri nakdi kredi kapsamında olan krediler dahil edilmeyecektir.

Tutarı döviz cinsinden belirlenip, ödemeleri cari döviz kurundan TL karşılığı ile yapılan kredi tutarları ile bu kredilerin anapara taksit ve faizleri ilgili TFRS ve BOBI FRS kurallarına uygun olarak ilgili vadesinde (0-3, 3-6, 6-12, 1 yıldan uzun) yazılacaktır.

"Tahvil/Bono/Diğer İhraçlar" bölümüne; İşletmenin yabancı para cinsinden ihraç edilen menkul değerleri ve bunların anapara borç, taksit ve faizleri, ilgili TFRS ve BOBI FRS kurallarına uygun olarak ilgili vadesinde (0-3, 3-6, 6-12, 1 yıldan uzun) varsa karşılık ve faiz tahakkukları ile birlikte yazılacaktır.

"Diğer Finansal Yükümlülükler" bölümüne;

Krediler, ihraç edilen menkul değerler ve türev yükümlülükleri hariç işletmenin diğer yabancı para finansal yükümlülükleri ilgili TFRS ve BOBI FRS kurallarına uygun olarak ilgili vadesinde (0-3, 3-6, 6-12, 1 yıldan uzun) yazılacaktır.

1.1.a. Yurtiçinden Sağlanan

1.1.b. Yurtdışından (Doğrudan+Aracılık+Garanti)

1.1.c. Döviz Endeksli

1.2 Tahvil / Bono / Diğer İhraçlar

1.3 Diğer Finansal Yükümlülükler

2.1 ve 2.2 kalemlerin toplamı görülmelidir.

"Ticari Borçlar" bölümüne;

Yurt içinde ve yurt dışında ilişkili olan ve olmayan taraflara, işletmenin ticari ilişkisi nedeniyle ortaya çıkan sözleşmeye dayalı "Satıcılar", "Vadeli Çekler", "Borç Senetleri", "Diğer Ticari Borçlar", gider tahakkukları ve borçların reeskontları ilgili TFRS ve BOBI FRS kurallarına uygun olarak ilgili vadesinde (0-3, 3-6, 6-12, 1 yıldan uzun) yazılacaktır. "Alınan depozito ve teminatlar" bu kalem altında değil, "Diğer Borçlar" altında gösterilmelidir.

1-Vadesi gelmemiş uzun vadeli senetli ve senetsiz ticari borçların bilanço tarihinde bugünkü değerlerinin bulunmasını sağlamak üzere, ticari borç reeskont tutarları hesaplanmalıdır. Yabancı para cinsinden işlemlerin reeskont hesaplaması için, senette veya faturada faiz oranı açıklanmış ise bu oran, açıklanmamışsa bilanço tarihinde geçerli olan Londra Bankalar Arası Faiz Oranı (LIBOR)/EURO Bankalar Arası Faiz Oranı (EURIBOR) ve ilgili diğer yabancı para reeskont faiz oranı esas alınır.

2- Bu bölüme "Gider Tahakkukları" hesabında yer alan işletmenin ticari ilişkisi nedeniyle ortaya çıkan gider tahakkukları yazılacaktır.

3- İşletmenin ticari ilişkisi nedeniyle ortaya çıkan senetli ve senetsiz borçlar için ayrılan karşılıklar yazılacaktır.

Sadece döviz olarak takip edilen bakiyeler, yani döviz cinsinden ödenecek olanlar veya ödeme günündeki kur ile TL cinsinden ödenecek bakiyeler yabancı para olarak kabul edilmelidir.

"Ticari Borçlar" bölümüne;

Yurt içinde ilişkili olan ve ilişkili olmayan taraflara ticari borçlar ilgili TFRS ve BOBI FRS kurallarına uygun olarak ilgili vadesinde (0-3, 3-6, 6-12, 1 yıldan uzun) yazılacaktır. Sadece döviz olarak takip edilen bakiyeler, yani döviz cinsinden ödenecek olanlar veya ödeme günündeki kur ile TL cinsinden ödenecek bakiyeler yabancı para olarak kabul edilmelidir.

"Ticari Borçlar" bölümüne;

Yurt dışında ilişkili taraflara ticari borçlar ile yurt dışında ilişkili olmayan taraflara ticari borçlar ilgili TMS ve TFRS kurallarına uygun olarak ilgili vadesinde (0-3, 6, 6-12, 1 yıldan uzun) yazılacaktır. Sadece döviz olarak takip edilen bakiyeler, yani döviz cinsinden ödenecek olanlar veya ödeme günündeki kur ile TL cinsinden ödenecek bakiyeler yabancı para olarak kabul edilmelidir.

"İlişkili Taraflara Diğer Borçlar" bölümüne;

Yurt içinde ve yurt dışında ilişkili taraflara, herhangi bir ticari nedene dayanmayan işlemleri nedeniyle olan yabancı para cinsinden borçlar ilgili TFRS ve BOBI FRS kurallarına uygun olarak ilgili vadesinde (0-3, 3-6, 6-12, 1 yıldan uzun) yazılacaktır.

"Diğer Borçlar" bölümüne;

Yurt içinde ve yurtdışında ilişkili olmayan taraflara herhangi bir ticari nedene dayanmayan işlemleri nedeniyle ortaya çıkan borçları ilgili TFRS ve BOBI FRS kurallarına uygun olarak ilgili vadesinde (0-3, 3-6, 6-12, 1 yıldan uzun) yazılacaktır. Vadesi gelmemiş uzun vadeli senetli ve senetsiz diğer borçların bilanço tarihinde bugünkü değerlerinin bulunmasını sağlamak üzere, diğer borç reeskont tutarları hesaplanmalıdır. Yabancı para cinsinden işlemlerin reeskont hesaplaması için, senette veya faturada faiz oranı açıklanmış ise bu oran, açıklanmamışsa bilanço tarihinde geçerli olan Londra Bankalar Arası Faiz Oranı (LIBOR)/EURO Bankalar Arası Faiz Oranı (EURIBOR) ve ilgili diğer yabancı para reeskont faiz oranı esas alınır. Bilanço tarihi itibarı ile hesaplanan diğer borç reeskontlarının döviz ve dövize endeksli değerlerinin toplamı bu bölüm altında gösterilmelidir.

Türev Yüklütümlükler bölümüne; Para Swap İşlemleri ve Vadeli Döviz İşlemleri (FX Forward/Futures) için nominal taahhüt değerleri; Düz (Vanilya) Döviz Opsiyon İşlemleri için delta ile düzeltilmiş nominal taahhüt değerleri girilecektir. Diğer Türev İşlemlerde ürün yapısı opsiyon olanlar ve opsiyonlar ile yapılandırılmış ürünler için delta ile düzeltilmiş nominal taahhüt değerleri, diğer ürünler için ise nominal taahhüt değerleri girilecektir.

Bildirim dönemine ait Faiz ve Vergi Öncesi Kar tutarı TL cinsinden yazılmalıdır. Söz konusu tutar, TFRS ve BOBI FRS kuralları uyarınca hesaplanan dönem kâr/zarar hesabına, vergi, faiz ve amortisman gideri eklemek suretiyle hesaplanacaktır.

Bildirim dönemine ait TL ve yabancı para toplam varlık tutarı TFRS ve BOBI FRS kurallarına uygun olarak TL cinsinden yazılacaktır.

III- FAİZ, AMORTİSMAN VE VERGİ ÖNCESİ KAR

IV. Toplam Varlıklar

V. ÖZ KAYNAK	Bildirim dönemine ait öz kaynaklar toplamı TFRS ve BOBI FRS kurallarına uygun olarak TL cinsinden yazılacaktır.
VI. NET BORÇ	Bildirim dönemine ait TFRS ve BOBI FRS kuralları uyarınca hesaplanan TL ve yabancı para toplam kısa ve uzun vadeli finansal yükümlülüklerden toplam nakit ve nakit benzeri varlıkların çıkarılması ile TL cinsinden yazılacaktır.
VII. BRÜT KÂR/ZARAR	Bildirim dönemine ait TFRS ve BOBI FRS kuralları uyarınca hesaplanan TL ve yabancı para toplam hasılat tutarından satışların maliyeti düşülerek TL cinsinden yazılacaktır.
VIII. DÖNEN VARLIKLAR-KISA VADELİ YÜKÜMLÜLÜKLER	Bildirim dönemine ait TFRS ve BOBI FRS kuralları uyarınca hesaplanan TL ve yabancı para toplam dönen varlıklar tutarından kısa vadeli yükümlülükler düşülerek TL cinsinden yazılacaktır.
XI. KÖİ KREDİLERİ	Kamu Özel İşbirliği (KÖİ) Kapsamında alınan kredilerin anapara ve faiz ödemeleri, ilgili vadesinde (0-3, 3-6, 6-12, 1 yıldan uzun) ve döviz ayrımında yazılacaktır.
C) İHRACAT VE İTHALAT	
1) İ.a. İlgili Dönemde Yapılan İhracat	Bildirim dönemi itibarıyla, geçmiş son 0-12 ay içinde, 13-24 ay içinde ve 25-36 aylar içinde tahsilatı gerçekleştirilen ihracat bedelleri ilgili döviz cinsinden yazılacaktır.
Geçmiş 3 yıla ilişkin veri: SON 12 AY, 24 AY ve 36 AY	
2) İI.a İlgili Dönemde Yapılan İthalat	Bildirim dönemi itibarıyla, geçmiş son 0-12 ay içinde, 13-24 ay içinde ve 25-36 aylar içinde ödemesi gerçekleştirilen ithalat bedelleri ilgili döviz cinsinden yazılacaktır.
Geçmiş 3 yıla ilişkin veri: SON 12 AY, 24 AY ve 36 AY	